התודה היתה באה פרק שמיני מנחות פ.

מאי קמשמע לן דקסבר רבי יוחנן מתכפר אדם בשבח הקדש. משמע הכא דפסיעה לן דלית ליה לרבי יוחנן הך סברא וכן משמע נמי בפרק בתרא דכריתות (דף מ.) דבעי רבי אלעזר אדם מתכפר בשבח הקדש או לא אמר רבי יוחנן כמה שנים גדל בר כיניגו ולא שמע הלכה זו ממנו מכלל דאמרה ר' יוחנן אין ועל הדא אמרה דתנן וולד תודה ותמורתה כו' ומייתי הך דשמעתין ומיתה דבתמורה כפ' מילד מעריסין (דף כה.) אמר רבי יוחנן הפרים חטאת מעוברת וילדה ולה בה מתכפר דלה בוולדה מתכפר מאי טעמא קסבר ר' יוחנן אם שיירה משוייר עובר לאו ירך אמו הוא והוה ליה כמפרים שתי חטאות לאחריות דלה בה מתכפר דלה בחבריתה ומיתיב התם ר' אלעזר ומסיק כתנאי ופריך רבא ממאי דטעמא דר' יוחנן דאם שיירו משייר דלמא הייגו טעמא דרבי יוחנן דאדם מתכפר בשבח הקדש א"ל רב המנונא מכדי רבי אלעזר מתניתיה דר' יוחנן ויתיב קמיה דר' יוחנן ולא אהדר ליה האי שיעורא ואת אמרת טעמא דר' יוחנן משום דאדם מתכפר בשבח הקדש גרמה לפרש דדווקא בחטאת צריך לומר טעמא משום דאם שיירו משייר דאם איתא דאינו משייר משום דעובר ירך אמו לא היה מתכפר בשבח הקדש משום דקיימא לן (מעילה דף י.) חמש חטאות מתות ולד חטאת כו' אבל השתא דעובר לאו ירך אמו הוא מתכפר בולד בכשחי חטאות לאחריות דמי והא דקיימא לן ולד חטאת מתה מיתוקמא בהפרישה ואח"כ נתעברה אבל בולד תודה מתכפר אפי' הפרישה דקנית ואח"כ נתעברה דאז כ"ע מודו דחד נוטפא ונוטפא ניגנו. תו"א. ג) חילופי (חטאה) (תודת נדבה): ד) כפרה טעונות: ה) תודת חובה דאינה לפני טעונות: ו) אין טעונות: ז) מתיב רב עמרם. והה"ד דהמ"ל והרי ולד חטאת שהפרישה בשהיא מעוברת דלאו לטיהרה אזלא אפי' לאחר כפרה ואפ"ה אין ולד תודה טעונה לחם אחר כפרה ולכאי דמשני לקמן שמואל כר"ש ס"ל ניחא: ח) דתנן המפרים: ט) תרעה. והא דקיי"ל נתכפרו בעליה מתה היינו דווקא בנתכפרו ואבדו: י) דאמר. תמורה (דף כ"ה) וכריתות פ' בתרא: י) אמר רבה: יא) לחם בלל תודה ואין תודה בלל לחם ואמר רבה: יב) קאי דקתני מגין לדבות תמורה: יג) קתני וקיי"ל בהליפי תודה דה"א נדבה: יד) והלכך חייב בלחמיהן: טו) אדם מתכפר בתודה הובה התם: טו) ותיקן דאולל: יז) לחם בלל: יח) תיבות אין מביא תודה אחרת נמחק:

אלא אחליפי תודה נדבה *בין לפני כפרה בין לאחר כפרה טעונות לחם מרבה בתודות הוא אלא אולד תודה [2]נדבה בין לפני כפרה בין לאחר כפרה אין טעונין לחם מותר דתודה היא אלא אולד תודה [2]חובה לפני כפרה טעון לחם לאחר כפרה אין טעון לחם מאי קמ"ל [3] דקסבר ר' יוחנן [4]אדם מתכפר בשבח הקדש הוי בה נמי אביי כי האי גוונא: איתמר נמי אמר רב יצחק בר יוסף אמר רבי יוחנן חילופי [5] תודה נדבה בין לפני כפרה בין לאחר כפרה [6] טעונה לחם מרבה בתודות הוא ולד תודה נדבה בין לפני כפרה בין לאחר כפרה אין טעון לחם מותר דתודה הוא וולד [7] תודה חובה לפני כפרה טעונין לחם לאחר כפרה אין [8] טעונין לחם אמר שמואל כל שבחטאת מתה בתודה אין טעונה לחם כל שבחטאת רועה בתודה טעונה לחם [1] מתיב רב עמרם מהו אומר [2]התודה יקריב מנין למפריש תודתו ואבדה והפריש אחרת תחתיה ונמצאת הראשונה והרי שתיהן עומדות מנין שאיזו מהן שירצה יקריב ולחמה עמה ת"ל התודה יקריב יכול תהא שניה טעונה לחם ת"ל יקריבנו אחד ולא שנים ואילו גבי חטאת כי האי גונא רועה דתנן [3] [4]הפריש חטאתו ואבדה והפריש אחרת תחתיה ונמצאת הראשונה והרי שתיהן עומדות מתכפר באחת מהן ושניה תמות דברי רבי וחכמים אומרים [5]אין חטאת מתה אלא שנמצאת לאחר שנתכפרו בעלים הא קודם שנתכפרו בעלים רועה שמואל כרבי סבירא ליה דאמר [6]אבודה בשעת הפרשה מתה אלא רועה לרבי היכי משכחת לה כדרבי אושעיא [7]דאמר רבי אושעיא [8]הפריש שתי חטאות לאחריות מתכפר באיזה מהן שירצה והשניה תרעה [9] [10]והא גבי תודה כי האי גוונא אין טעונה לחם אלא שמואל כרבי שמעון סבירא ליה דאמר חמש חטאות מתות והא רועה לרבי שמעון לית ליה כלל שמואל נמי חדא קאמר כל שבחטאת מתה בתודה אין טעונה לחם מאי קמ"ל לאפוקי מדרבי יוחנן דאמר [11] אדם מתכפר בשבח הקדש קמשמע לן דלא [12] א"ר אבא [13]זו תודה וזו לחמה [14]אבד הלחם מביא לחם אחר אבדה תודה אינו מביא תודה אחרת מאי טעמא לחם [15]לגלל תודה ואין תודה לגלל לחם [16]ואמר רבא [17]הפריש מעות לתודתו ונתותרו*

אלא אחליפי תודה נדבה. דקאמר הכי זו ואכדה ומפרש אחרת תחתיה כלומר לאחליפא דהא כריתת קאי [3] דקאמר מנין תמורה ומחליפין דמתמה קתני [2] (וקמשמע ו) לן בחליפי תודה נדבה ואמר רבי יוחנן עלה לא שנו כו' [1]: **כין לפני כפרה כין לאחר כפרה.** שנתכפרה בחטאתו [6] טעונות שתיהן לחם דמרבה בתודות הוא דהוא"ל ולא נתחייב להפרש אחרת והפרישה גלי לדעתיה שדעתו היה להרבות בתודות של נדבות והלכך [7] מנין בלחמיהן: **אלא אולד תודה נדבה.** כגון שהפרש הילדה בין [8] הקריבה לפני כפרה בין לאחר כפרה אין טעונה לחם מותר דתודה היא שכבר נתכפר בחטאת והוי כמפרש מעות לתודתו ומיתותו דכל דבר הבא מחליי כגון ולד תשיב מותר: **אלא אולד תודה חובה.** וכי קתני לעיל [מכ:] ולד הילדה טעון לחם לאחר כפרה אבל לפני כפרה טעון והתם ליכא למיפרך כין לפני וכו' [6] מדבנה בתודות הוא דאין אדם [10] מדבנה בתודות היינו: **אדם מתכפר בשבח הקדש.** דהייגו הולך [אל] תודת חובה ומיון דיכול להתכפר בחטאתו כאילו אינו [9] מו הולך אל תודת חובה ומיון [10] מדבנה בתודות היינו: **כל שבחטאת מתה.** מפרש לקמן: **ואילו גבי חטאת.** הם נמצאת לפני כפרה רועה שאין חטאת מתה אלא אותה שנמצאת לאחר שכיפרו הבעלים הא נמצאת קודם שכיפרו הבעלים רועה ואילו תודה נכה"ג דהפרים תודה ואבדה והפרים אחרת תחתיה והרי שתיהן עומדות אינה אין טעונה לחם דכתיב (ויקרא ז) יקריבנו לאחד ולא שתים ויכיר קאמר כל שבחטאת רועה בתודה טעונה לחם: **שמואל כרבי סבירא ליה דאמר אבודה בשעת הפרשה.** דשניה מתה אפילו נמצאת קודם שנתכפרו בעלים להכי לשמואל אין טעונין לחם: **אלא רועה לרבי היכי משכחת לה.** דקאמר שמואל כל שבחטאת רועה בתודה טעונה לחם: **והא גבי תודה כה"ג.** שאם הפרים שהי תודות נלחריות שאם תאכל האחת מהן אינה שניה תחתיה אין טעונה לחם דכתיב יקריבנו לאחד ולא לשנים ויכיר קאמר כל שבחטאת רועה בתודה טעונה לחם: **אלא שמואל.** לא סבר לא כרבי ולא כרבנן: **אלא כר"ש דאמר חמש חטאות מתות.** ולר חטאת ותמורת חטאת שמתו בעליה ושבחטאת בעליה רועה ודלמתה לחם שאם הפרים ג' תודות ולחריות: מתה דתודה היא. דכבר נתכפר באמה והוי כמפרים מעות לתודה ונתותרו: קסבר ר' יוחנן יכול אדם להתכפר בשבח הקדש דהיינו דיכול להתכפר באיזה שירצה באם אי בולד הכי נמי גבי תודה טעונה לחם: הוי בה אביי כי האי גוונא אדייא וכו': והא גבי תודה כי האי גוונא דאם הפרים שתי תודות לאחריות שאם תאבד אחת יהא שניה תחתיה אין טעון לחם דכתיב יקריבנו לא ולא לב' והיכי קאמר כל שבחטאת רועה בתודה טעונה לחם: אלא שמואל לא סבר לה כר' ודבנן אלא כר' שמעון קאמר חמש חטאות מתות ולד חטאת ותמורת חטאת ותשאת שכפרו בעליה היינו פרים שתי חטאות לאחריות וכיפר באחת אירך מתה ושביתו בעליה ושעיברה שנתה: ולית ליה רועה כלל והיכי ס"ל לשמואל כותיה: שמואל נמי חד קאמר כל שבחטאת מתה. וכל שבחטאת רועה לא אייתי בה: ומאי קס"ל שמואל לאפוקי מר' יוחנן דאמר אדם מתכפר בשבח הקדש בולד קס"ל שמואל ולא דהל' כרבי שמעון דחמש חטאת מתות ולד חטאת וכו' ואין מתכפרין בו: הפרים מעיר לתודתו: לזבח תודה:

מאי קמשמע לן דקסבר רבי יוחנן מתכפר אדם בשבח הקדש. משמע הכא דפסיעה לן דלית ליה לרבי יוחנן הך סברא וכן משמע נמי בפרק בתרא דכריתות (דף מ.) דבעי רבי אלעזר אדם מתכפר בשבח הקדש או לא אמר רבי יוחנן כמה שנים גדל בר כיניגו ולא שמע הלכה זו ממנו מכלל דאמרה ר' יוחנן אין ועל הדא אמרה דתנן וולד תודה ותמורתה כו' ומייתי הך דשמעתין ומיתה דבתמורה כפ' מילד מעריסין (דף כה.) אמר רבי יוחנן הפרים חטאת מעוברת וילדה ולה בה מתכפר דלה בוולדה מתכפר מאי טעמא קסבר ר' יוחנן אם שיירה משוייר עובר לאו ירך אמו הוא והוה ליה כמפרים שתי חטאות לאחריות דלה בה מתכפר דלה בחבריתה ומיתיב התם ר' אלעזר ומסיק כתנאי ופריך רבא ממאי דטעמא דר' יוחנן דאם שיירו משייר דלמא הייגו טעמא דרבי יוחנן דאדם מתכפר בשבח הקדש א"ל רב המנונא מכדי רבי אלעזר מתניתיה דר' יוחנן ויתיב קמיה דר' יוחנן ולא אהדר ליה האי שיעורא ואת אמרת טעמא דר' יוחנן משום דאדם מתכפר בשבח הקדש גרמה לפרש דדווקא בחטאת צריך לומר טעמא משום דאם שיירו משייר דאם איתא דאינו משייר משום דעובר ירך אמו לא היה מתכפר בשבח הקדש משום דקיימא לן (מעילה דף י.) חמש חטאות מתות ולד חטאת כו' אבל השתא דעובר לאו ירך אמו הוא מתכפר בולד בכשחי חטאות לאחריות דמי והא דקיימא לן ולד חטאת מתה מיתוקמא בהפרישה ואח"כ נתעברה אבל בולד תודה מתכפר אפי' הפרישה דקנית ואח"כ נתעברה דאז כ"ע מודו דחד נוטפא ונוטפא ניגנו. תו"א. ג) חילופי (חטאה) (תודת נדבה): ד) כפרה טעונות: ה) תודת חובה דאינה לפני טעונות: ו) אין טעונות: ז) מתיב רב עמרם. והה"ד דהמ"ל והרי ולד חטאת שהפרישה בשהיא מעוברת דלאו לטיהרה אזלא אפי' לאחר כפרה ואפ"ה אין ולד תודה טעונה לחם אחר כפרה ולכאי דמשני לקמן שמואל כר"ש ס"ל ניחא: ח) דתנן המפרים: ט) תרעה. והא דקיי"ל נתכפרו בעליה מתה היינו דווקא בנתכפרו ואבדו: י) דאמר. תמורה (דף כ"ה) וכריתות פ' בתרא: י) אמר רבה: יא) לחם בלל תודה ואין תודה בלל לחם ואמר רבה: יב) קאי דקתני מגין לדבות תמורה: יג) קתני וקיי"ל בהליפי תודה דה"א נדבה: יד) והלכך חייב בלחמיהן: טו) אדם מתכפר בתודה הובה התם: טו) ותיקן דאולל: יז) לחם בלל: יח) תיבות אין מביא תודה אחרת נמחק:

אלא אחליפי תודה נדבה. דקאמר הכי זו ואכדה ומפרש אחרת תחתיה כלומר לאחליפא דהא כריתת קאי [3] דקאמר מנין תמורה ומחליפין דמתמה קתני [2] (וקמשמע ו) לן בחליפי תודה נדבה ואמר רבי יוחנן עלה לא שנו כו' [1]: **כין לפני כפרה כין לאחר כפרה.** שנתכפרה בחטאתו [6] טעונות שתיהן לחם דמרבה בתודות הוא דהוא"ל ולא נתחייב להפרש אחרת והפרישה גלי לדעתיה שדעתו היה להרבות בתודות של נדבות והלכך [7] מנין בלחמיהן: **אלא אולד תודה נדבה.** כגון שהפרש הילדה בין [8] הקריבה לפני כפרה בין לאחר כפרה אין טעונה לחם דמותר דתודה היא שכבר נתכפר בחטאת והוי כמפרש מעות לתודתו ומיתותו דכל דבר הבא מחליי כגון ולד תשיב מותר: **אלא אולד תודה חובה.** וכי קתני לעיל [מכ:] ולד הילדה טעון לחם לאחר כפרה אבל לפני כפרה טעון והתם ליכא למיפרך כין לפני וכו' [6] מדבנה בתודות הוא דאין אדם [10] מדבנה בתודות היינו: **אדם מתכפר בשבח הקדש.** דהייגו הולך [אל] תודת חובה ומיון [10] מדבנה בתודות הוא דאין אדם [9] מו הולך אל תודת חובה ומיון [10] מדבנה בתודות היינו: **כל שבחטאת מתה.** מפרש לקמן: **ואילו גבי חטאת.** הם נמצאת לפני כפרה רועה שאין חטאת מתה אלא אותה שנמצאת לאחר שכיפרו הבעלים רועה ואילו תודה נכה"ג דהפרים תודה ואבדה והפרים אחרת תחתיה והרי שתיהן עומדות אינה אין טעונה לחם דכתיב (ויקרא ז) יקריבנו לאחד ולא שתים ויכיר קאמר כל שבחטאת רועה בתודה טעונה לחם: **שמואל כרבי סבירא ליה דאמר מאי קמ"ל.** דקאמר שמואל כל שבחטאת רועה בתודה טעונה לחם: **והא גבי תודה כה"ג.** שאם הפרים שתי תודות לאחריות שאם תאבד האחת אינה שניה תחתיה אין טעונה לחם דכתיב יקריבנו לאחד ולא לשנים ויכיר קאמר כל שבחטאת רועה בתודה טעונה לחם: **אלא שמואל.** לא סבר לא כרבי ולא כרבנן: **אלא כר"ש דאמר חמש חטאות מתות.** ולר חטאת ותמורת חטאת שמתו בעליה ושבחטאת בעליה רועה ודלמתה לחם שאם הפרים ג' תודות ולחריות: מתה דתודה היא. דכבר נתכפר באמה והוי כמפרים מעות לתודה ונתותרו: קסבר ר' יוחנן יכול אדם להתכפר בשבח הקדש דהיינו דיכול להתכפר באיזה שירצה באם אי בולד הכי נמי גבי תודה טעונה לחם: הוי בה אביי כי האי גוונא אדייא וכו': והא גבי תודה כי האי גוונא דאם הפרים שתי תודות לאחריות שאם תאבד אחת יהא שניה תחתיה אין טעון לחם דכתיב יקריבנו לא ולא לב' והיכי קאמר כל שבחטאת רועה בתודה טעונה לחם: אלא שמואל לא סבר לה כר' ודבנן אלא כר' שמעון קאמר חמש חטאות מתות ולד חטאת ותמורת חטאת ותשאת שכפרו בעליה היינו פרים שתי חטאות לאחריות וכיפר באחת אירך מתה ושביתו בעליה ושעיברה שנתה: ולית ליה רועה כלל והיכי ס"ל לשמואל כותיה: שמואל נמי חד קאמר כל שבחטאת מתה. וכל שבחטאת רועה לא אייתי בה: ומאי קס"ל שמואל לאפוקי מר' יוחנן דאמר אדם מתכפר בשבח הקדש בולד קס"ל שמואל ולא דהל' כרבי שמעון דחמש חטאת מתות ולד חטאת וכו' ואין מתכפרין בו: הפרים מעיר לתודתו: לזבח תודה:

אלא אחליפי תודה נדבה. דקאמר הכי זו ואכדה ומפרש אחרת תחתיה כלומר לאחליפא דהא כריתת קאי [3] דקאמר מנין תמורה ומחליפין דמתמה קתני [2] (וקמשמע ו) לן בחליפי תודה נדבה ואמר רבי יוחנן עלה לא שנו כו' [1]: **כין לפני כפרה כין לאחר כפרה.** שנתכפרה בחטאתו [6] טעונות שתיהן לחם דמרבה בתודות הוא דהוא"ל ולא נתחייב להפרש אחרת והפרישה גלי לדעתיה שדעתו היה להרבות בתודות של נדבות והלכך [7] מנין בלחמיהן: **אלא אולד תודה נדבה.** כגון שהפרש הילדה בין [8] הקריבה לפני כפרה בין לאחר כפרה אין טעונה לחם דמותר דתודה היא שכבר נתכפר בחטאת והוי כמפרש מעות לתודתו ומיתותו דכל דבר הבא מחליי כגון ולד תשיב מותר: **אלא אולד תודה חובה.** וכי קתני לעיל [מכ:] ולד הילדה טעון לחם לאחר כפרה אבל לפני כפרה טעון והתם ליכא למיפרך כין לפני וכו' [6] מדבנה בתודות הוא דאין אדם [10] מדבנה בתודות היינו: **אדם מתכפר בשבח הקדש.** דהייגו הולך [אל] תודת חובה ומיון [10] מדבנה בתודות הוא דאין אדם [9] מו הולך אל תודת חובה ומיון [10] מדבנה בתודות היינו: **כל שבחטאת מתה.** מפרש לקמן: **ואילו גבי חטאת.** הם נמצאת לפני כפרה רועה שאין חטאת מתה אלא אותה שנמצאת לאחר שכיפרו הבעלים רועה ואילו תודה נכה"ג דהפרים תודה ואבדה והפרים אחרת תחתיה והרי שתיהן עומדות אינה אין טעונה לחם דכתיב (ויקרא ז) יקריבנו לאחד ולא שתים ויכיר קאמר כל שבחטאת רועה בתודה טעונה לחם: **שמואל כרבי סבירא ליה דאמר מאי קמ"ל.** דקאמר שמואל כל שבחטאת רועה בתודה טעונה לחם: **והא גבי תודה כה"ג.** שאם הפרים שתי תודות לאחריות שאם תאבד האחת אינה שניה תחתיה אין טעונה לחם דכתיב יקריבנו לאחד ולא לשנים ויכיר קאמר כל שבחטאת רועה בתודה טעונה לחם: **אלא שמואל.** לא סבר לא כרבי ולא כרבנן: **אלא כר"ש דאמר חמש חטאות מתות.** ולר חטאת ותמורת חטאת שמתו בעליה ושבחטאת בעליה רועה ודלמתה לחם שאם הפרים ג' תודות ולחריות: מתה דתודה היא. דכבר נתכפר באמה והוי כמפרים מעות לתודה ונתותרו: קסבר ר' יוחנן יכול אדם להתכפר בשבח הקדש דהיינו דיכול להתכפר באיזה שירצה באם אי בולד הכי נמי גבי תודה טעונה לחם: הוי בה אביי כי האי גוונא אדייא וכו': והא גבי תודה כי האי גוונא דאם הפרים שתי תודות לאחריות שאם תאבד אחת יהא שניה תחתיה אין טעון לחם דכתיב יקריבנו לא ולא לב' והיכי קאמר כל שבחטאת רועה בתודה טעונה לחם: אלא שמואל לא סבר לה כר' ודבנן אלא כר' שמעון קאמר חמש חטאות מתות ולד חטאת ותמורת חטאת ותשאת שכפרו בעליה היינו פרים שתי חטאות לאחריות וכיפר באחת אירך מתה ושביתו בעליה ושעיברה שנתה: ולית ליה רועה כלל והיכי ס"ל לשמואל כותיה: שמואל נמי חד קאמר כל שבחטאת מתה. וכל שבחטאת רועה לא אייתי בה: ומאי קס"ל שמואל לאפוקי מר' יוחנן דאמר אדם מתכפר בשבח הקדש בולד קס"ל שמואל ולא דהל' כרבי שמעון דחמש חטאת מתות ולד חטאת וכו' ואין מתכפרין בו: הפרים מעיר לתודתו: לזבח תודה:

מסורת הש"ס

א) [לקמן פא. תמורה כה. כריתות מז.]. ב) תמורה כב. פסחים מז. ג) תמורה מד. כה. ע"ז פסחים לז: [יומא סה.]. ד) פסחים יט: [וסם לישא נכה וכ"ה בגרס"י לפנינו ע"ז ד"ה תוהכו]. ה) ב"ל מאמר. ו) ב"ל יומא. ז) ב"ל מי הטיל בין לפני מי. ל"ק. ח) בתחר. ל"ק. ט) ב"ל מיהר תמורה מיה לתם מתכפר בולד תתם תוכה. י) ב"ל לו כה לו בולד. ל"ק. כ) ב"ל בולד תתם. ל) ב"ל בחטאת. מ) ויקרא ז. נ) דף מז. ס) ב"ל בתודה. ל"ק. ע) ב"ל והיה ליה. ל"ק. פ) [דף עח:]. צ) כפ"ת: לינו תשריר.

תורה אור השלם

1. אם על תודה יקריבנו והקריב על זבח התודה חלות מצות בלולות בשמן ורקיקי מצות משחים בשמן וסלת מרבכת חלה בלולות בשמן: ויקרא ז יב

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אלא אחליפי ומיר וכו' כין לפני פל"ל ומיהא הקריבה נמחק:

מוסף רש"י

אין חטאת מתה. משום דיפרו בעליה, אלא התודה נכפת כפרה ונמצאת אחר שנתכפרו הבעלים, הא נמצאת קודם כפרה כיון דלמדנו דגנו לא מתה הויל לה מותר חטאת דוחיה דומה (שמות ל"ח, ל"ג) הפרישה שתי חטאות לאחריות. שאם תאבד אחת אחת יביא המותרת (שם ל"ג). והשניה תרעה. אפילו לרבי שהרי לא הופרש לאיבוד (יומא פז.). אבדה תודה אינו מביא תודה אחרת. על אותו לחם יפודו אותו ויאכל לאחלין בלחם בגלל תודה. וכיון דהוקבע לו פסול לאחרים. אבל נדמים יקח תודה לו לחם תודה אחרת (פסחים יג.).

רבינו גרשום

ואי חילופי תודה נדבה דקאמר הכי זו ואבדה והפרישה אחרת בין לפני כפרה שנתכפר באחת בין לאחר כפרה טעונות לחם שיתרבה הרבה בתודות הוא דיכול אדם להביא כמה תודות נדבות שירצה ולחמיהן: מותר דתודה היא. דכבר נתכפר באמה והוי כמפרים מעות לתודה ונתותרו: קסבר ר' יוחנן יכול אדם להתכפר בשבח הקדש דהיינו דולד הקדש וכיון דיכול להתכפר באיזה שירצה באם אי בולד הכי נמי גבי תודה טעונה לחם: הוי בה אביי כי האי גוונא אדייא וכו': והא גבי תודה כי האי גוונא דאם הפרים שתי תודות לאחריות שאם תאבד אחת יהא שניה תחתיה אין טעון לחם דכתיב יקריבנו לא ולא לב' והיכי קאמר כל שבחטאת רועה בתודה טעונה לחם: אלא שמואל לא סבר לה כר' ודבנן אלא כר' שמעון קאמר חמש חטאות מתות ולד חטאת ותמורת חטאת ותשאת שכפרו בעליה היינו פרים שתי חטאות לאחריות וכיפר באחת אירך מתה ושביתו בעליה ושעיברה שנתה: ולית ליה רועה כלל והיכי ס"ל לשמואל כותיה: שמואל נמי חד קאמר כל שבחטאת מתה. וכל שבחטאת רועה לא אייתי בה: ומאי קס"ל שמואל לאפוקי מר' יוחנן דאמר אדם מתכפר בשבח הקדש בולד קס"ל שמואל ולא דהל' כרבי שמעון דחמש חטאת מתות ולד חטאת וכו' ואין מתכפרין בו: הפרים מעיר לתודתו: לזבח תודה:

עין משפט נר מצוה

כו' א כ ג מיי' פ"ב מהלכות מעשה"מ הל' מ:
כז ד מיי' שם פ"ד הלכה ב:
כח ה מיי' שם הלכה ה:
כט ו מיי' שם הלכה ה:
ל ז מיי' פ"ב שם הלכה יא:
לא ח מיי' שם הלכה יב:

שיטה מקובצת

א) דקסבר ר"י אדם כו'. הכי איתי ליה בפרק בתרא דכריתות דבעי ר"א אדם מתכפר כו' והיינו מילתא דשמעתין דקשה דבמ' ביצד מגריסין אמר ר"י הפרים מעוברת וילדה כו' ופריך הכם למסקנא מתקיף לה רבא כו' ומסיי אמר לך רב המנונא כו' אלמא קסבר ר"י אין אדם מתכפר בשבח הקדש ר"ל דהיינו דוקא בחטאת דולד חטאת מתה לכך הוצרך לומר לר"י שיירו משוייר דאי כתב נוטפא דמי וטעמא דר"י משום דאדם מתכפר הו"ל ולד חטאת דלמיתה אזלא אבל כיון דתרי גופי נינהו לא דמי לולד חטאת דולד חטאת דמתה היינו דשהפרישה דקנית דאח"כ נתעברה דבר דרבא פרך התם דלמא הייגו טעמא דר"י אדם מתכפר בשבח הקדש ר"ל דאדם מתכפר בשבח הקדש ואית ליה דאינה מתה אפי' חשיבה כחד נוטפא דאי רבא לא מדמי ליה לולד חטאת דקסבר אין ולד חטאת מתה אלא דוקא הפרישה דקנית ואח"כ נתעברה אבל בולד תודה מודה דאדם מתכפר אא"ת והכא מגלן דסבר ר"י אם מתכפר דילמא הייגו אם שיירו משוייר דמי ר"ל דאם שיירו משוייר דמי הוי תרי גופי דהי"ל פפרש שהי תודות לאחריות דה"ל דמשמע ליה דמיירי בכל ענין דאפי' הפרישה דקנית ואח"כ נתעברה דאז כ"ע מודו דחד נוטפא ונוטפא ניגנו. תו"א. ב) חילופי (חטאה) (תודת נדבה): ג) כפרה טעונות: ד) תודת חובה דאינה לפני טעונות: ה) אין טעונות: ו) מתיב רב עמרם. והה"ד דהמ"ל והרי ולד חטאת שהפרישה בשהיא מעוברת דלאו לטיהרה אזלא אפי' לאחר כפרה ואפ"ה אין ולד תודה טעונה לחם אחר כפרה ולכאי דמשני לקמן שמואל כר"ש ס"ל ניחא: ז) דתנן המפרים: ח) תרעה. והא דקיי"ל נתכפרו בעליה מתה היינו דווקא בנתכפרו ואבדו: ט) דאמר. תמורה (דף כ"ה) וכריתות פ' בתרא: י) אמר רבה: יא) לחם בלל תודה ואין תודה בלל לחם ואמר רבה: יב) קאי דקתני מגין לדבות תמורה: יג) קתני וקיי"ל בהליפי תודה דה"א נדבה: יד) והלכך חייב בלחמיהן: טו) אדם מתכפר בתודה הובה התם: טו) ותיקן דאולל: יז) לחם בלל: יח) תיבות אין מביא תודה אחרת נמחק:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com